

## СТ А Н О В И Щ Е

от доц. д-р Светлана Георгиева Димитрова-Гюзелева, НБУ,  
професионално направление 1.3. *Педагогика на обучението по ...* (научна специалност:  
05.07.03. *Методика на обучението по чужд език /английски/*), член на научното жури,  
определено със Заповед на Ректора на НСА № ЗП 910 / 14.05.2018

относно кандидатурата на **ст. преп. Весела Кирилова Славова, доктор** за заемане на академичната длъжност „доцент“ в област на висшето образование 1. *Педагогически науки*, професионално направление 1.3 *Педагогика на обучението по ...* , научна специалност *Физическо възпитание (Методика на обучението по специализиран френски и английски език)* за нуждите на секция „Чужди езици“ към Департамента за езиково обучение и информационни технологии при НСА „Васил Левски“, обявен в ДВ, бр. 34 / 20.04.2018 г.

### 1. Данни за кандидатката

От автобиографията на Весела Славова личи, че образованието ѝ е протекло по целенасочен и високоспециализиран начин, а професионалната ѝ реализация е осъществена в една от най-съществените приложни сфери на филологическата квалификация – преподаване на специализиран френски и английски език като чужд в Националната спортна академия „Васил Левски“, където е щатен преподавател от 1994 г. досега. За постиженията по пътя на академичното и професионалното ѝ израстване може да се съди по успешно защитената през 2014 г. докторска дисертация на тема *Информационни и комуникационни технологии в обучението по чужд език на студенти от НСА „Васил Левски“*, по разнообразието от теоретични и практически курсове на бакалавърско, магистърско и докторско ниво, които води в НСА „Васил Левски“, в това число и курсове за преподаватели към Центъра за следдипломна квалификация при НСА (напр. *Съвременни образователни среди и технологии*, *Специализиран английски език*, *Специализиран френски език*, като за всички тях има публикувани електронни учебници с оригинални/авторски материали и допълнителни ресурси<sup>1</sup>, които позволяват на студентите да усъвършенстват своите знания и в електронна среда), по участието ѝ в разработването на учебни програми по специализиран чужд език (Чужд език за ОКС „Бакалавър“, Езикова подготовка по немски, английски и френски език за ОКС „Магистър“ и Чуждоезиково обучение за ОНС „Доктор“) и провеждането на специализирани езикови изпити, както и по приноса ѝ към създаването и внедряването на учебна платформа за електронно обучение по специализиран чужд език в областта на спорта в НСА и активното ѝ участие в редица национални и международни образователни (2) и научноизследователски (2) проекти, вкл. и осъществена преподавателска мобилност през 2017 г. по европейския проект „Еразъм+“, Ключова дейност 107 за мобилности между програмни и партньорски страни (напр. *Педагогическо изследване за апробиране на експериментална методика „Чужд език чрез спорт“ /Language through sport/ за специалисти по вдигане на тежести*, 2018 г.; *Въвеждане на*

<sup>1</sup> За съжаление, не става много ясно кои точно от езиковите задачи имат чисто авторски характер и кои са заимствани от други източници, както и към кое езиково ниво според Общоевропейската езикова рамка са ориентирани и приспособени тези учебни пособия по специализиран чужд език (*Езикова подготовка по френски език* [ISBN: 978-954-718-530-2] и *Специализиран английски език* [ISBN: 978-954-718-513-5] ).

нови образователни системи за качество на дистанционното обучение в спорта и свързаните със спорта програми, 2013-2015 г. и др.). В рамките на своето звено ст. преп. д-р Весела Славова е била ръководител на секция „Чужди езици“ към Департамента за езиково обучение и информационни технологии (2009-2012), а от 2012 година до настоящия момент е зам. директор на Департамента.

Участието на Весела Славова с доклади или постери в редица международни (3) и национални (9) научни форуми след 2014 г. (т.е. след придобиване на ОНС „Доктор“), довели до публикации (4 от които самостоятелни – *Effectiveness of sports foreign language blended course. A case study of sports students at National Sports Academy "Vasil Levski"*, 2016; *Изследване на нагласите на деца и младежи към използването на новите технологии в обучението по спорт*, 2016; *Оценяване на ефекта от смесен курс на обучение по чужд език със студенти от НСА „Васил Левски“*, 2016 и *Техники за оценяване при смесено обучение*, 2017), свидетелстват за нейната съпричастност към живота на професионалната общност, както и за богатата палитра и приложна значимост на нейните научноизследователски търсения. Научните публикации на Весела Славова в съавторство (общо 7 на брой след 2014 г.<sup>2</sup>) са показателни както за интердисциплинарния характер на материята, която изследва – ефективността на специализираното езиково обучение от смесен тип и удовлетвореността на обучаваните от него, така и за нейните умения да си сътрудничи с колегите от своето и другите професионални направления при откриването на най-оптималните образователни решения, които да доведат до подобряване на учебните постижения на младите хора в нейния учебен контекст. Хубаво впечатление прави и фактът, че кандидатката представя подробна информация за 11-те установени от нея цитирания и позовавания на нейните публикации, 6 от които в значими научни и/или научноизследователски трудове (под номера I.1, I.2, I.3, II.1, III.1 и III.2 от Справката за цитирания на кандидатката).

## **2. Оценка на теоретичните и приложно-практическите приноси на представения монографичен хабилитационен труд**

Представената от Весела Славова монография за участие в конкурса за „доцент“ по професионално направление 1.3 *Педагогика на обучението по ...*, научна специалност *Физическо възпитание (Методика на обучението по специализиран френски и английски език)* е озаглавена „Смесено обучение. Принципи, подходи и практики.“ (изд. Авангард Прима, София, 2017 г.) и се явява логично продължение на изследователските ѝ търсения, засвидетелствани още в докторската ѝ дисертация (*Информационни и комуникационни технологии в обучението по чужд език на студенти от НСА „Васил Левски“*, 2014 г.), както и намира пряка приложна проекция в учебното пособие към нейния авторски лекционен курс *Съвременни образователни среди и технологии* за студентите от магистърската програма „Младежки дейности и спорт“ в НСА (2018 г / ISBN: 978-954-718-512-8). Монографията е в обем от 206 страници, структурирана е в предговор, три основни глави<sup>3</sup> и библиография, която обхваща впечатляващите 255 заглавия на кирилица

---

<sup>2</sup> Кандидатката не е представила информация за това какъв точно е личният ѝ принос в тези съвместни разработки.

<sup>3</sup> Заклучителна глава липсва, което е необичайно за подобен тип публикация.

и латиница<sup>4</sup>, и е рецензирана положително от проф. д-р Здравко Аракчийски и доц. д-р Веселина Иванова.

Монографията има подчертано интердисциплинарен и практико-приложен характер – тя е породена от преподавателската практика и е предназначена да я подобри, като доведе обучаваните специалисти до по-добри резултати в езикоусвояването (с подчертан акцент върху усвояването на специализирана терминология) и професионалната им реализация чрез внедряването на новаторските подходи и техники на смесеното обучение, което интегрира добрите практики от традиционното обучение с необятните възможности на съвременните информационни и комуникационни технологии за подпомагане на преподаването и ученето. Темата е актуална, а предложеният от Весела Славова иновативен модел на езиково обучение, базиран на електронните технологии, отговаря напълно на образователните потребности на „дигиталните по рождение“ млади хора (последното е емпирично доказано от проведеното от кандидатката изследване на удовлетвореността на студентите от НСА<sup>5</sup> от тази форма на обучение, стр. 177-182).

Приятно впечатление прави подробният и многопластов обзор в Първа глава на образователните теории, залегнали в основата на смесеното обучение, както и на съвременните тенденции в развитието на обществото и науката, които налагат новата педагогическа парадигма. Уважение заслужава и изчерпателното представяне във Втора глава на възможностите и добрите практики в електронното и смесеното обучение в национален и световен план (не само на студенти и не само по специализиран чужд език), като авторката не спестява и обективните критики към негативните страни и дефицитите при обучението, базирано на електронните технологии. Именно в рамките на тази Втора глава е „смушено“ и представянето на новия педагогически модел за смесено обучение, разработен от авторката (вж края на стр. 105, като изложението дори не е обособено в отделен раздел и липсват приложения, които да хвърлят светлина върху конкретния му дизайн и компонентно съдържание, съобразени с характеристиките на учебния контекст), като направо се пристъпва към анализ на данните от неговото апробиране. Постепенно, в хода на интерпретацията на емпиричните находки, става ясно, че експерименталното смесено обучение интегрира традиционното обучение „лице в лице“ по време на учебните занятия с допълнително (индивидуално иницирано от студентите?) електронно обучение на уеббазираната учебна платформа *Nicenet* (така например разбираме, че част от студентите са правили допълнителни лексикални и граматични упражнения във виртуалната учебна среда, че са осъществени известен брой „Скайп синхронни комуникации в реално време“ /стр. 110/ за подобряване на говорните умения на студентите и др.). Липсва също и по-подробна информация за инструментите, с които са събрани емпиричните данни в изследването – т.е. какво е било съдържанието на входящия и изходящия тест и доколко този тест е отчетел именно напредъка в

---

<sup>4</sup> Важно е да се уточни, че авторката не се позовава на всички от тях в основния текст на своя труд и за някои от тях трудно могат да се намерят логични аргументи за включването им литературната справка (напр. Бръмбарова, А. (1994) *Приказката в теорията и практиката на обучението по френски език*), а пък други заглавия и автори, които са цитирани в труда, не могат да бъдат открити в библиографията (напр. Кен Бейн, стр. 150-151).

<sup>5</sup> За съжаление, експерименталната и контролната групи студенти, участвали в тази апробация на педагогическия модел за смесено обучение по чужд език в НСА, не са много добре описани, както и не са очертани конкретните параметри на дизайна на смесеното чуждоезиково обучение, през което е преминала експерименталната група обучавани.

езикоусвояването, постигат под влияние на приложението на електронните технологии в учебния процес. Представянето на данните от апробирането на този авторски модел спира точно толкова неочаквано, като и започва (на стр. 111 се говори за предимствата на мултимедията в обучението изобщо; по-нататък следва кратък обзор на други добри практики на смесено обучение).

Последната глава е посветена на въпросите на „оценяването на смесеното обучение“, което заглавие на пръв поглед предполага, че в този раздел от монографията ще се представят различни подходи и практики за ефективно и надеждно оценяване на учебните постижения на обучаваните, участващи в обучението от смесен тип. Например как да гарантираме, че писмената работа, представена от обучавания по електронен път, е негово собствено дело (впрочем, тези въпроси за качествено оценяване на обучаваните при електронното обучение също са частично засегнати, когато се говори напр. за начините за предоставяне на ефективна обратна връзка на обучаваните по изпълнението на задачите онлайн или пък за необходимостта от текущо оценяване в курса на обучение и прилагане на портфолио от разнообразни задачи при формирането на крайната оценка за компетенциите на обучаваните). Вместо това в тази финална глава от монографията са по-скоро разгледани различни принципи и подходи за измерване ефективността на курс със смесен тип обучение: в тази посока наклоняват везните фактът, че в края на главата са представени резултатите от проучването на потребностите на студентите от НСА при специализираното чуждоезиково обучение и удовлетвореността им от езиковия курс със смесен тип обучение. И тази глава, както и предишната, впечатлява с опита на авторката за изчерпателност и многопластовост в представянето на различните възможни подходи и принципи при оценяване ефективността на смесеното обучение, които тя възприема за отправни точки в практическата част от своето собствено изследване, но същевременно оставя и усещане за разпокъсаност и/или недовършеност (монографията няма заключение), повторемост и безкритичност в прегледа на представените теории.

### 3. Заключение

В заключение смятам, че представеният от кандидатката хабилитационен труд, ведно с научните ѝ публикации и учебни пособия по дисциплините, които води, са показателни за нейните академични качества, научноизследователски интереси и практико-приложен опит за пренасяне на теоретичните постижения и съвременни образователни нововъведения в практиката на специализираното чуждоезиково обучение. Направените критични бележки в изложеното становище от мен по-горе в никакъв случай не намаляват значимостта и приносите моменти на хабилитационния труд на авторката за подчертаване на потенциала на смесеното обучение при специализираното чуждоезиково обучение на студентите. Всичко това ми дава основание да подкрепя избора на **ст. преп. Весела Кирилова Славова, доктор** за заемане на академичната длъжност „доцент“ в област на висшето образование 1. *Педагогически науки*, професионално направление 1.3 *Педагогика на обучението по ...*, научна специалност *Физическо възпитание (Методика на обучението по специализиран френски и английски език)* за нуждите на секция „Чужди езици“ към Департамента за езиково обучение и информационни технологии при НСА „Васил Левски“.

1 август 2018 г.

Подпис:

Чл.2 ЗЗЛД

(доц. д-р Св. Димитрова-Гюзелева)